

[Tinning]

selv bruger det, så handler det om, at erhvervslivets profitinteresser og samfundets interesser er ét og det samme, og samfundsrelevans og samfundsrelevant forskning er altså forskning, der er relevant for erhvervslivets profitinteresser. Man kan sige, at på den måde bliver begrebet samfundsrelevans uhyre præcist og til gengæld også uhyre forvrøvet.

Den tredje del af det er måske næsten den mest alvorlige, fordi den handler om det, der hedder grundforskning. Der må være et eller andet, der er smuttet, for nok siger undervisningsministeren, at grundforskning skal støttes i almindelighed, men ministeren siger i sin redegørelse ikke rigtig noget om, hvordan sådan noget skal gøres. Han kommer dog med nogle bemærkninger om, at man især skal tage hensyn til udviklingen af særlig perspektivrige områder, og dér nævner ministeren så dels informatikken, dels bioteknikken. Det er begge to områder, som forudsætter en meget specialiseret grundforskning, fordi det er områder, som er præget af en højt specialiseret teknologi, men først og fremmest er det områder, som kræver en stærkt anvendelsesorienteret indsats i forskningen.

Hvis vi kigger på informatikken, vil jeg godt først og fremmest sige, at informatik er ikke andet end et tilfældigt nyt modeord. Informatik er udviklet datateknik. Datateknik og datalogi og sådan noget lyder lidt koldt og lidt teknokratisk og lidt umenneskeligt, så det ord har man skiftet ud. Nu kalder man det informatik, for så lyder det, som om det er noget med formidling af information og kontakt og samvær og den slags ting, og det er ulige kønnere og ulige rarere at have med at gøre. Men denne udviklede datateknik, som informatikken altså er, er i realiteten bare en udbygning af databehandlingen og en udbygning af dataoverførslen, som først og fremmest vil blive brugt til at rationalisere inden for kontorområdet og biblioteksområdet og produktionsområdet. Det vil ramme kontorfunktionærer, bibliotekarer, tekniske tegnere og lignende grupper, som vil blive bortrationaliseret. Det er realiteterne i det så smukke ord informatik.

Ministeren siger i øvrigt, at Danmark har muligheder for at fremstille programmer til datamaskinerne. Det er det, der også hedder software. Oven i købet siger ministeren, at det er virkelig noget, der er perspektiv i, det

er noget, der skal satses på, og dér har vi noget fremtid. Det er den dér med, at der er fremtid i forskning, som vi nu får konkretiseret. Jeg kunne godt tænke mig at få at vide, hvad det er, der får ministeren til at tro på den. Hvad er det, der får ministeren til at tro, at Danmark skulle have en særlig konkurrencefordel på det såkaldte software-marked? Vi ved jo, at det i dag er de multinationale koncerner, der dominerer markedet. Vi ved, at hvis man genbruger nogle programmer til de maskiner, så er der en helt enorm profitfordel ved det. Det er den ene ting.

Med hensyn til bioteknikken gælder nogenlunde det samme som for den såkaldte informatik, nemlig at også her er forskningen koncentreret på nogle store, udenlandske laboratorier, på nogle store, udenlandske kemikoncerner. Jeg kan heller ikke her fatte, hvad det er, der skulle give Danmark særlig gode muligheder. Det vil vi selvfølgelig også godt have forklaret.

Men det, der er det store problem, er, at ministeren siger: nu må vi have noget grundforskning, og så satser vi på de to områder. Det, der i virkeligheden vil ske, sådan som vi ser det, er, at netop fordi det er nogle områder, hvor især den anvendelsesorienterede forskning er så vigtig, så bliver det – uanset hvad undervisningsministeren siger og skriver og mener og har til hensigt og alt det dér – ikke de langsigtede visioner, miljøovervejelser, miljørisiko og sådan noget, som får lov til at bestemme udviklingen af forskningen. Nej, det bliver erhvervslivets interesser i hurtige resultater, der kan danne grundlag for øgede profitter og måske for en eller anden lille bitte øgning af eksporten. Det vil sige, at det i virkeligheden bliver den anvendelsesorienterede forskning, som bliver prioriteret, hvis man ikke har andet at sige om støtten til grundforskning, end at det handler om informatik og bioteknik. Og indtil nu har undervisningsministeren ikke haft andet at sige.

Det sidste – det bliver der dårligt tid til – handler om sektorforskningen. Jeg skal i første omgang blot nøjes med en kort bemærkning om det, nemlig den, at vi har undret os temmelig meget over ministerens udtalelser herom. Den forskning, sektorforskningen, som ligger under de enkelte ministerier, har den nuværende undervisningsminister førhen kaldt for ministerforskning og noget, der var